

Režim študija

Predmet: **JAVNO ZDRAVJE V DENTALNI MEDICINI**

Študijski program:

EMŠ program Medicina **EMŠ program Dentalna medicina**

Letnik izvajanja predmeta: 1 2 3 4 5 6

Semester, v katerem se predmet izvaja

Zimski Poletni

Vrsta predmeta:

OBVEZNI IZBIRNI

Število kreditnih točk (ECTS): **4**

Nosilec (nosilci) predmeta: **prof. dr. Lijana Zaletel-Kragelj**

Sodelujoče organizacijske enote (katedre in inštituti): **Katedra za javno zdravje**

Vsebinska sklopa predmeta:

Vsebinski sklop 1: Javnozdravstveni koncepti in determinante zdravja

Vsebinski sklop 2: Metode javnega zdravja, veliki JZ problemi in ogrožene/ranljive skupine prebivalstva

Datum objave režima študija: **xx. x. 2022**

A. Splošni del

1. Cilji in kompetence

- Razumeti osnovne koncepte javnega zdravja.
- Razumeti osnovne determinante zdravja družbenega in fizičnega okolja ter njihov vpliv na zdravje ljudi.
- Razumeti kompleksne determinante zdravja in njihov vpliv na zdravje ljudi.
- Razumeti metode proučevanja zdravja prebivalstva.
- Razumeti javnozdravstvene ukrepe za obvladovanje tveganj v družbenem in fizičnem okolju.
- Razumeti, kaj so veliki javnozdravstveni problemi in v grobem pozna največje med njimi.
- Razumeti, katere skupine prebivalstva so ogrožene in/ali ranljive in zakaj

2. Natančen potek študija

Predmet JAVNO ZDRAVJE V DENTALNI MEDICINI se izvaja v vsebinskih sklopih (VS):

- VS 1: Javnozdravstveni koncepti in determinante zdravja
- VS 2: Metode javnega zdravja, veliki JZ problemi in ogrožene/ranljive skupine prebivalstva

Pouk pri predmetu se izvaja v obliki predavanj, seminarjev in vaj:

- predavanja (30 ur: VS 1 15 ur in VS 2 15 ur), na katerih so predstavljene pomembne teme predmeta; udeležba na predavanjih ni obvezna, je pa priporočena,
- seminarji (14 ur: VS 1 7 ur in VS 2 7 ur), na katerih se teme, ki so predstavljene na predavanjih, nadgradi s specifičnimi temami s področja dentalnega javnega zdravja; delo poteka v velikih skupinah; obvezna je 70 % udeležba, prisotnost se preverja,
- vaje (16 ur) na katerih se teme, ki so predstavljene na predavanjih, nadgradi s specifičnimi temami s področja dentalnega javnega zdravja; delo poteka v malih skupinah; udeležba je obvezna na vseh srečanjih posamezne skupine in na predstavitvi projektne teme na velikem seminarju (ob neudeležbi mora študent predložiti ustrezno opravičilo),

Izvedba vaj in seminarjev je za oba VS enaka:

- najprej potekajo vaje, na katerih študentje v svoji skupini skupaj z mentorjem obdelajo podrobneje eno od aktualnih področij predmeta, skupine so po temah izbrane naključno,
- na seminarjih nato vse skupine na kratko predstavijo rezultate svojega dela na vajah in o temi razpravljajo z ostalimi študenti; zaporedje tem znotraj posameznega VS je znano v naprej.

V okvirju vaj izdelajo študentje projektno nalogo:

- posamezni študent v majhni skupini z ostalimi študenti obdela poglobljeno eno temo in iz nje izdelata eno projektno nalogo (v VS 1 ali VS 2),
- projektna naloga je ocenjena (največje možno število točk je 15) in je del preverjanja znanja (izpita),
- končno število doseženih točk pri posamezni od projektnih nalog je objavljeno v spletni učilnici ob koncu VS 2.

Vsa obvestila o pouku (mesto izvajanja pouka, natančen urnik predavanj, vaj in seminarjev, roki in mesto opravljanja delnih in končnih izpitov) pri predmetu JAVNO ZDRAVJE so objavljena v spletni učilnici UL MF in na spletni strani UL MF.

3. Sprotna preverjanja znanja in veščin

Katedra za javno zdravje želi študente spodbuditi k sprotnemu študiju, zato ponuja pri predmetu JAVNO ZDRAVJE možnost opravljanja izpita z dvema delnima pisnima izpitoma med tekočim študijskim letom. Delna pisna izpita nista obvezna.

Enako kot pri predmetnem izpitu (Točka 5), je izpit tudi pri tem načinu preverjanja znanja sestavljen iz obveznega pisnega in neobveznega ustnega dela izpita.

Če se študent odloči za opravljanje pisnega dela preverjanja znanja z dvema delnima pisnima izpitoma, je pisni del izpita kot celota sestavljen iz:

- obvezne projektne naloge; največje možno število točk je 15 točk (mentor: do 5 točk, predstavitev pred avditorijem: do 3 točke, učitelj: do 7 točk, pri čemer učitelj ocenjuje tako tehnično izvedbo projektne naloge, kot tudi vsebino,
- testa prvega delnega pisnega izpita, ki obsega 15 testnih vprašanj (tipa MCQ – Multiple Choice Question) z enim samim pravilnim odgovorom, pri čemer je pravilen odgovor lahko kombinacija več osnovnih samostojnih odgovorov; študent ima v povprečju 1 minuto in 10 sekund časa za odgovor na eno vprašanje (skupaj 18 minut); vsako vprašanje je vredno 1 točko; negativnih ali delnih točk ni; največje možno število točk je 15 točk; najmanjše število točk, ki jih mora študent doseči, da se test prvega delnega pisnega izpita upošteva kot opravljen, je 5 točk,
- testa drugega delnega pisnega izpita, ki obsega 15 testnih vprašanj (tipa MCQ – Multiple Choice Question) z enim samim pravilnim odgovorom, pri čemer je pravilen odgovor lahko kombinacija več osnovnih samostojnih odgovorov; študent ima v povprečju 1 minuto in 10 sekund časa za odgovor na eno vprašanje (skupaj 18 minut); vsako vprašanje je vredno 1 točko; negativnih ali delnih točk ni; največje možno število točk je 15 točk; najmanjše število točk, ki jih mora študent doseči, da se test drugega delnega pisnega izpita upošteva kot opravljen, je 5 točk,
- najmanjše skupno število točk, ki jih mora študent doseči na prvem delnem pisnem izpitu in drugem delnem pisnem izpitu skupaj, da se delna pisna izpita upoštevata kot opravljen pisni del končnega izpita, je 15 točk.

Največje možno skupno število točk, ki jih lahko študent pridobi z vsemi tremi deli tega načina opravljanja preverjanja znanja, je 45 točk; glede na celotno zbrano število točk se oblikuje končna ocena obveznega pisnega dela izpita na naslednji način:

Nezadostno (1-5)	0-22 točk
Zadostno (6)	23-27 točk
Dobro (7)	28-31 točk
Prav dobro (8)	32-36 točk
Prav dobro (9)	37-40 točk
Odlično (10)	41-45 točk

Študenti lahko na svojo željo opravljajo dodatno še ustni del izpita. Pri tem se lahko ocena, pridobljena na pisnem delu izpita, tako zviša kot ostane enaka, ali pa se zniža.

Prijava na 1. delni izpit je interna v tajništvu KJZ, prijava na 2. delni izpit je preko VIS-a.

4. Pogoji za pristop h končnemu preverjanju znanja (predmetnemu izpitu)

Študent lahko pristopi k opravljanju predmetnega izpita, ko ima izdelano, predstavljeno in ocenjeno projektno nalogo).

5. Končno preverjanje znanja in veščin (predmetni izpit)

Predmetni izpit je sestavljen iz obveznega pisnega in neobveznega ustnega dela izpita.

Pisni del izpita je kot celota sestavljen iz:

- obvezne projektne naloge; največje možno število točk je 15 točk (mentor: do 5 točk, predstavitev pred avditorijem: do 3 točke, učitelj: do 7 točk, , pri čemer učitelj ocenjuje tako tehnično izvedbo projektne naloge, kot tudi vsebino,
- testa, ki obsega 30 testnih vprašanj (tipa MCQ – Multiple Choice Question) z enim samim pravilnim odgovorom, pri čemer je pravilen odgovor lahko kombinacija več osnovnih samostojnih odgovorov; študent ima v povprečju 1 minuto in 10 sekund časa za odgovor na eno vprašanje (skupaj 35 minut); vsako vprašanje je vredno 1 točko; negativnih ali delnih točk ni; največje možno število točk je 30 točk; najmanjše število točk, ki jih mora študent doseči, da se test pisnega izpita upošteva kot opravljen, je 15 točk.

Največje možno skupno število točk, ki jih lahko študent pridobi z obema deloma tega načina opravljanja preverjanja znanja, je 45 točk; glede na celotno zbrano število točk se oblikuje končna ocena obveznega pisnega dela izpita na naslednji način:

Nezadostno (1-5)	0-22 točk
Zadostno (6)	23-27 točk
Dobro (7)	28-31 točk
Prav dobro (8)	32-36 točk
Prav dobro (9)	37-40 točk
Odlično (10)	41-45 točk

Študenti lahko na svojo željo opravljajo dodatno še ustni del izpita. Pri tem se lahko ocena, pridobljena na pisnem delu izpita, tako zviša kot ostane enaka, ali pa se zniža.

6. Druge določbe

Natančna navodila v zvezi s seminarji in projektnimi nalogami so dostopna v spletni učilnici UL MF.

Pri posameznem preverjanju znanja je dovoljen pripomoček pisalo.

Zavrnitev pozitivne izpitne ocene ni mogoča, lahko pa študent ponovno opravlja izpit tako kot določa Pravilnik o preverjanju in ocenjevanju znanja in veščin za EMŠM in EMŠDM: študent lahko v času študija pozitivno izpitno oceno enkrat popravlja pri največ desetih predmetih, ki jih izbere sam, razen ocene, pridobljene na komisijskem izpitu.

Osebe s posebnimi potrebami lahko opravljajo vse oblike sprotnega in zaključnega preverjanja znanja do 50 % več časa.

7. Primarno in dopolnilno študijsko gradivo

PRIMARNO ŠTUDIJSKO GRADIVO

Zaletel-Kragelj L, Kukec A, urednici. Javno zdravje. Ljubljana: Medicinska fakulteta UL, 2022.

Dostopnost gradiva: v spletni učilnici UL MF.

DOPOLNILNO GRADIVO

1. Burazeri G, Zaletel-Kragelj L, urednika. A handbook for teachers, researchers and health professionals. Vol. I, Health: systems - lifestyle - policies. 2nd ed. Lage: Jacobs, 2013.
2. Burazeri G, Zaletel-Kragelj L, urednika. A handbook for teachers, researchers and health professionals. Vol. II, Health investigation: analysis - planning - evaluation. 2nd ed. Lage: Jacobs, 2013.

Dostopnost gradiva: v spletni učilnici UL MF.

8. Izpitne teme, klinične slike in veščine

IZPITNE TEME

VSEBINSKI SKLOP 1

JZ in področje njegovega delovanja
Zgodovinski razvoj JZ in njegov pomen za človeštvo
Zdravje in bolezni
Okolje
Determinanta zdravja
Preventiva bolezni
Demografski in epidemiološki prehod
Neenakost in zdravje
Z dokazi podprto javno zdravje
Dejavniki in determinante notranjega okolja človeka
Dejavniki in determinante družbenega okolja
Dejavniki družbenega okolja
Determinante družbenega okolja
Dejavniki in determinante fizičnega okolja
Dejavniki fizičnega okolja
Determinante naravnega okolja
Determinante grajenega okolja
Kompleksne determinante družbenega in fizičnega okolja
Skupnosti in njihova okolja
Naravne in druge nesreče v okolju
Značilnosti sistema zdravstvenega varstva
Modeli sistemov zdravstvenega varstva
Ravni zdravstvenega varstva
Kriteriji kakovosti sistemov zdravstvenega varstva
Pravni in etični vidiki zdravstvenega varstva
Ekonomski vidiki zdravstvenega varstva
Skrb za zdravje na globalni in regionalni ravni

VSEBINSKI SKLOP 2

Osnove epidemioloških meritev
Epidemiološke mere pogostosti pojavov
Epidemiološke mere povezanosti med pojavi
Epidemiološke mere potencialnega učinka
Uvod v epidemiološko raziskovanje
Zasnove epidemioloških raziskav na ravni posameznika
Zasnove epidemioloških raziskav na populacijski ravni

Pasti pri razlaganju rezultatov epidemioloških raziskav
Ocenjevanje vzročnosti odnosa
Metode ocenjevanja veljavnosti presejalnih testov
Metode spremljanja gibanja nalezljivih bolezni
Demografske metode
Ocenjevanje okoljske izpostavljenosti in tveganja za zdravje ter presoja vplivov na zdravje
Ostale metode v proučevanju zdravja prebivalstva (GBD, ekonometrične in SNA)
Orodja v proučevanju zdravja prebivalstva
Upravljanje za zdravje
Promocija zdravja
Imuno in kemoprofilaksa nalezljivih bolezni
Zdravstvena vzgoja
Preprečevanje poškodb
Preprečevanje stanj pomanjkanja hranil
Zgodnje odkrivanje bolezni – presejanja in individualno odkrivanje bolezni
Presejanja
Individualno odkrivanje bolezni
Zmanjševanje škode
Ukrepi za obvladovanje okoljskih tveganj
Kompleksni pristopi in ukrepi
Zdrava/zdravju naklonjena okolja
Ukrepi ob nesrečah v okolju
Značilnosti velikih javnozdravstvenih problemov
Pregled velikih javnozdravstvenih
Ogrožene skupine prebivalstva
Ranljive skupine prebivalstva

9. Druge informacije

/